

TOPLUMSAL FARKINDALIĞI
ARTIRIYORUZ

İKLİM KRİZİ İÇİN HAREKETE
GEÇİYORUZ!

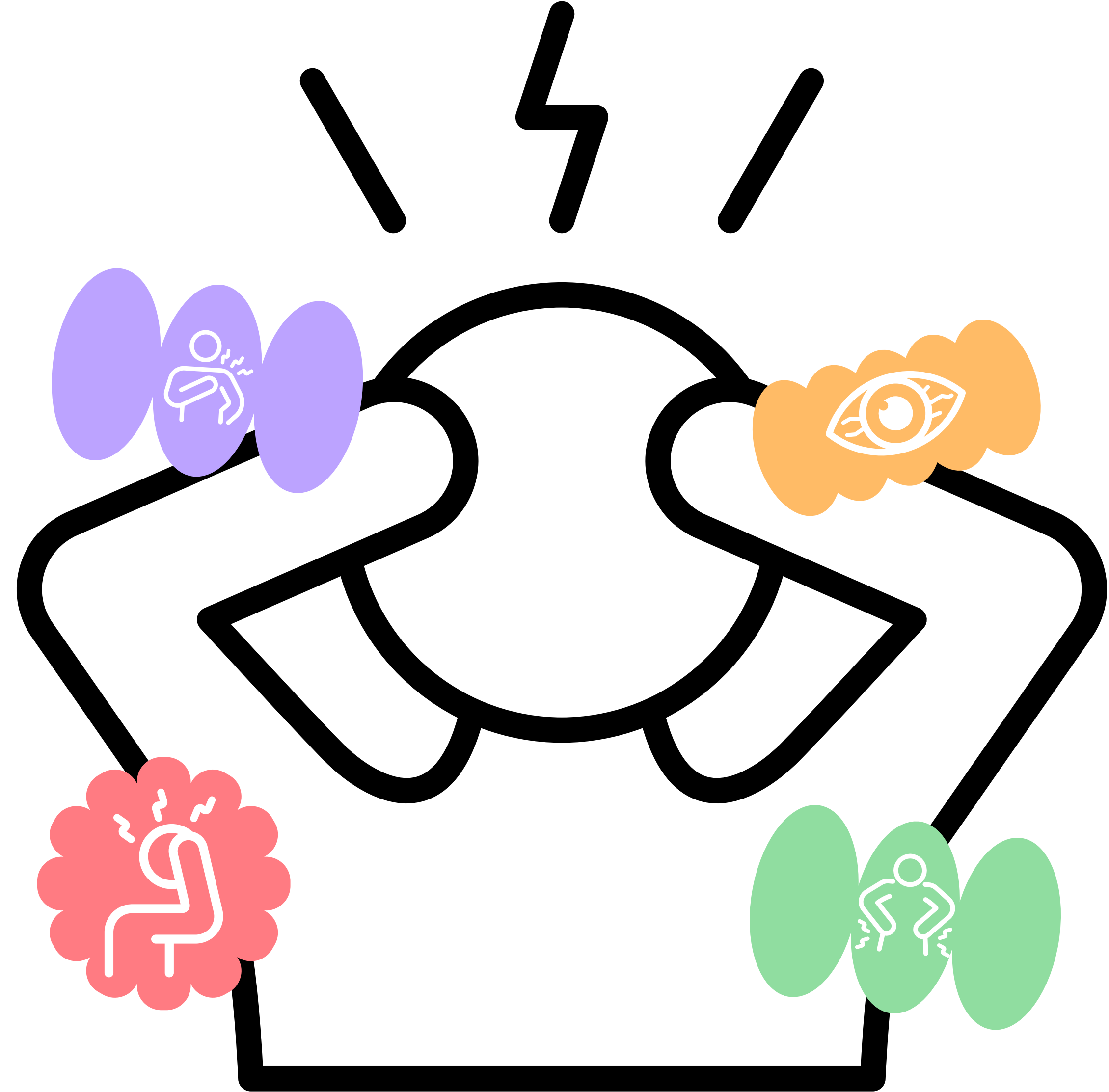

Yuvam Dünya
Türkiye İklim Krizi Algısı Araştırması 2024

İKLİM KRİZİ TOPLUMUN HER GRUBUNDA CİDDİ BİR ENDİŞE KAYNAĞI

Bu yıl dördüncüsünü gerçekleştirdiğimiz **Yuvam Dünya Türkiye İklim Krizi Algısı Araştırması sonuçları**, 2024 yılının dünyasında iklim krizinin Türkiye toplumu üzerindeki ciddi etkilerini net bir şekilde ortaya koyuyor.

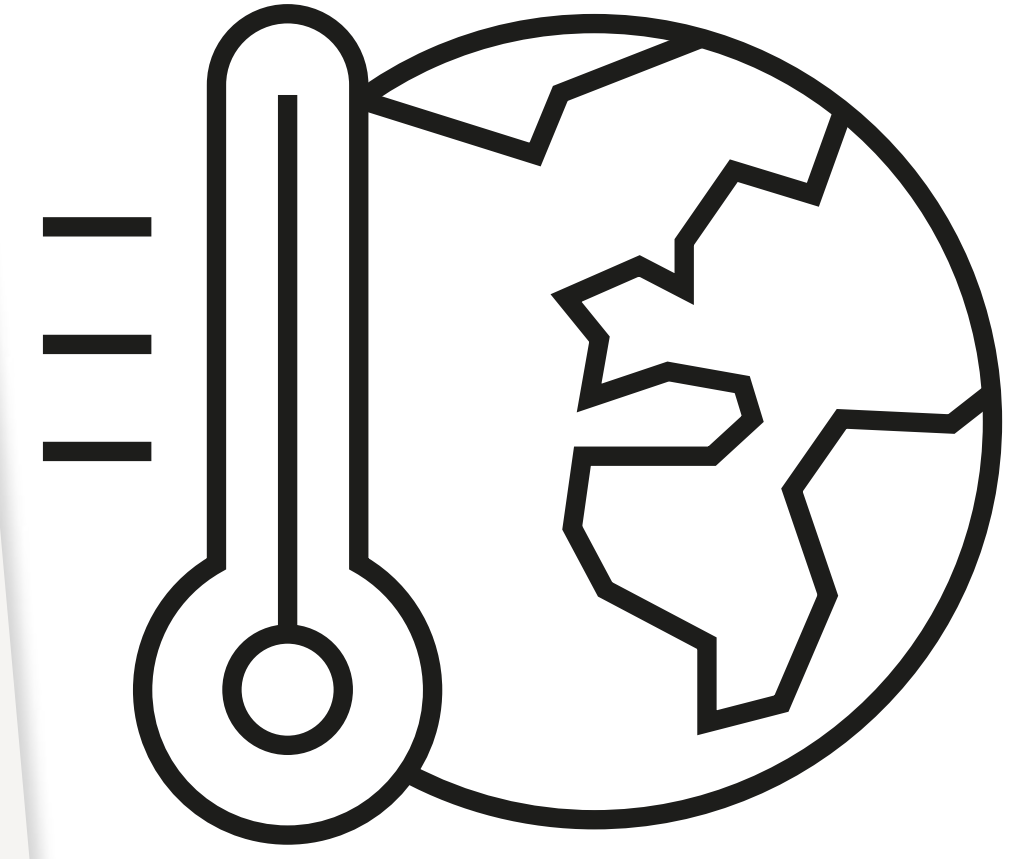
Dileriz bu rapordaki bilgiler iklim krizi ile mücadele için sizlere de yol gösterir. Çünkü iklim krizi burada ve durdurmak için bir gün, artık bugün.

İKLİM KRİZİ VE SAĞLIK

SADECE GEZEĞENİN SAĞLIĞI DEĞİL

İNSAN SAĞLIĞI DA TEHLİKEDE!

İklim krizi, bulaşıcı hastalıkların artması, sıcaklık dalgalarından kaynaklı hastalıkların ve ölümlerin artması, olağanüstü hava olayları nedeniyle yaralanma, hastalık ve ölüm oranlarının artması, yer seviyesinde ozon düzeyinin yükselmesi nedeniyle kalp ve solunum hastalıklarının artış göstermesi, yetersiz beslenmenin insan bedeninde yaratacağı olumsuzluklar gibi birçok konuda insan sağlığını tehdit ediyor.

Mart 2024'te iklim krizi ile en çok ilişkilendirilen iki sağlık sorunu/riski:

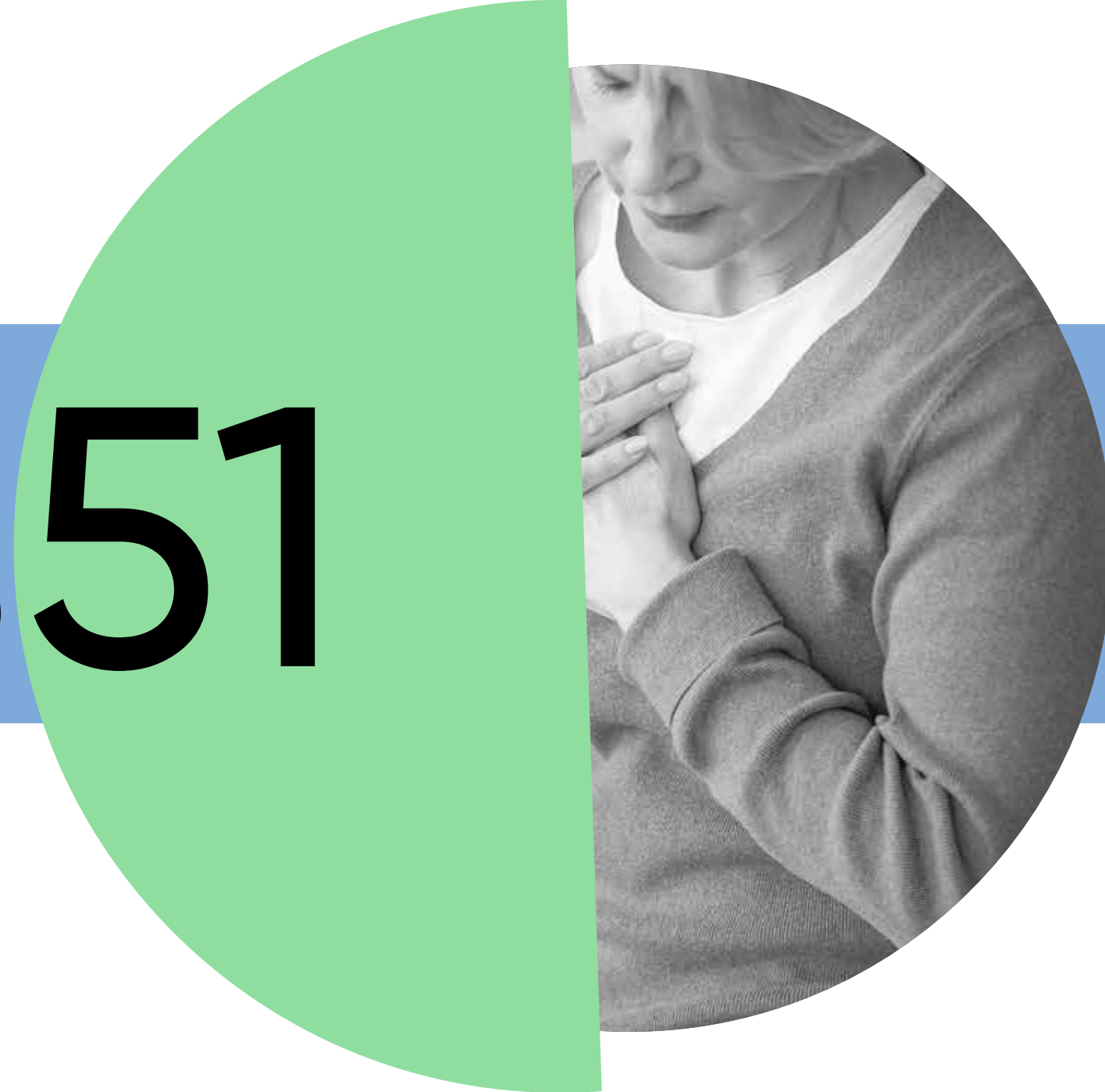
%49 "Alerjilerin artması ve alevlenmesi"

%49

%51 "Solunum yolu ve kalp ve damar hastalıklarının kötüleşmesi"

%51

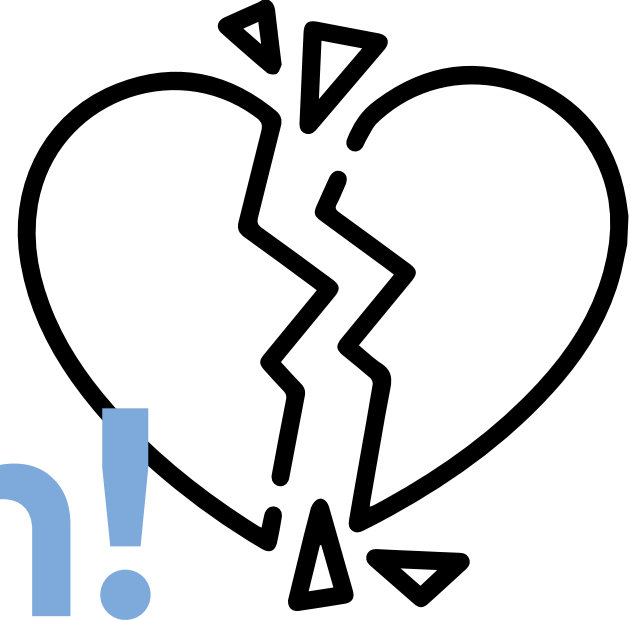

Ekim 2022'de bu soruda öncelikli iki seçenek **"Gıda ve beslenme sorunlarının yaygınlaşması"** ve **"Solunum yolu ve kalp damar hastalıklarının kötüleşmesi"** olmuştu.

İklim krizi ile en az ilişkilendirilen seçenekler **"Kaza ve yaralanmaların artması"** oldu.

KIRILGANLIK

İklim Krizi Karşısında Kadınlar Daha Kırılgan!

Tüm çalışma kümelerinde kadınların erkeklere göre daha kırılgan olduğunu görüyoruz.

Beyaz yaka çalışanlar arasında muhtemel bir iklim krizi olayı karşısında uyum sağlarımlı diyen **erkeklerin oranı**

%51,
kadınların oranı ise
%26

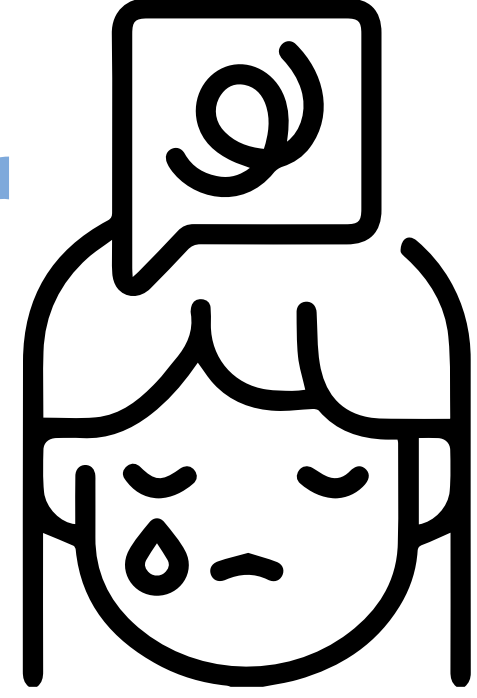
Emekli kadınların

%68'i

uyum sağlamakta zorlanacağını söylerken,
emekli erkeklerde bu oran

%56

Kadınlar Daha Endişeli ve Çaresiz Hissediyor!

İklim krizi karşısında kadın ve erkeklerin duygularını karşılaştırdığımızda kadınların daha endişeli ve çaresiz hissettiğini görüyoruz.

Kadınlar arasında iklim krizine karşı endişeli hissediyorum diyenlerin oranı

%71 fazlayken,
erkeklerde bu oran

%61

GENÇLER VE YAŞLILAR UYUM SAĞLAMA KONUSUNDA ZORLANACAĞINI DÜŞÜNÜYOR!

15-17 yaş aralığındaki gençler ve **51 yaş üstü** kişilerin uyum sağlamak konusundaki tutumları birbirine benzerlik gösteriyor. Gençlerin daha bağımlı bir hayat sürmesi ve hayata karşı taşıdıkları belirsizlik endişesi nedeniyle konuya böyle yaklaştıklarını düşünebiliriz.

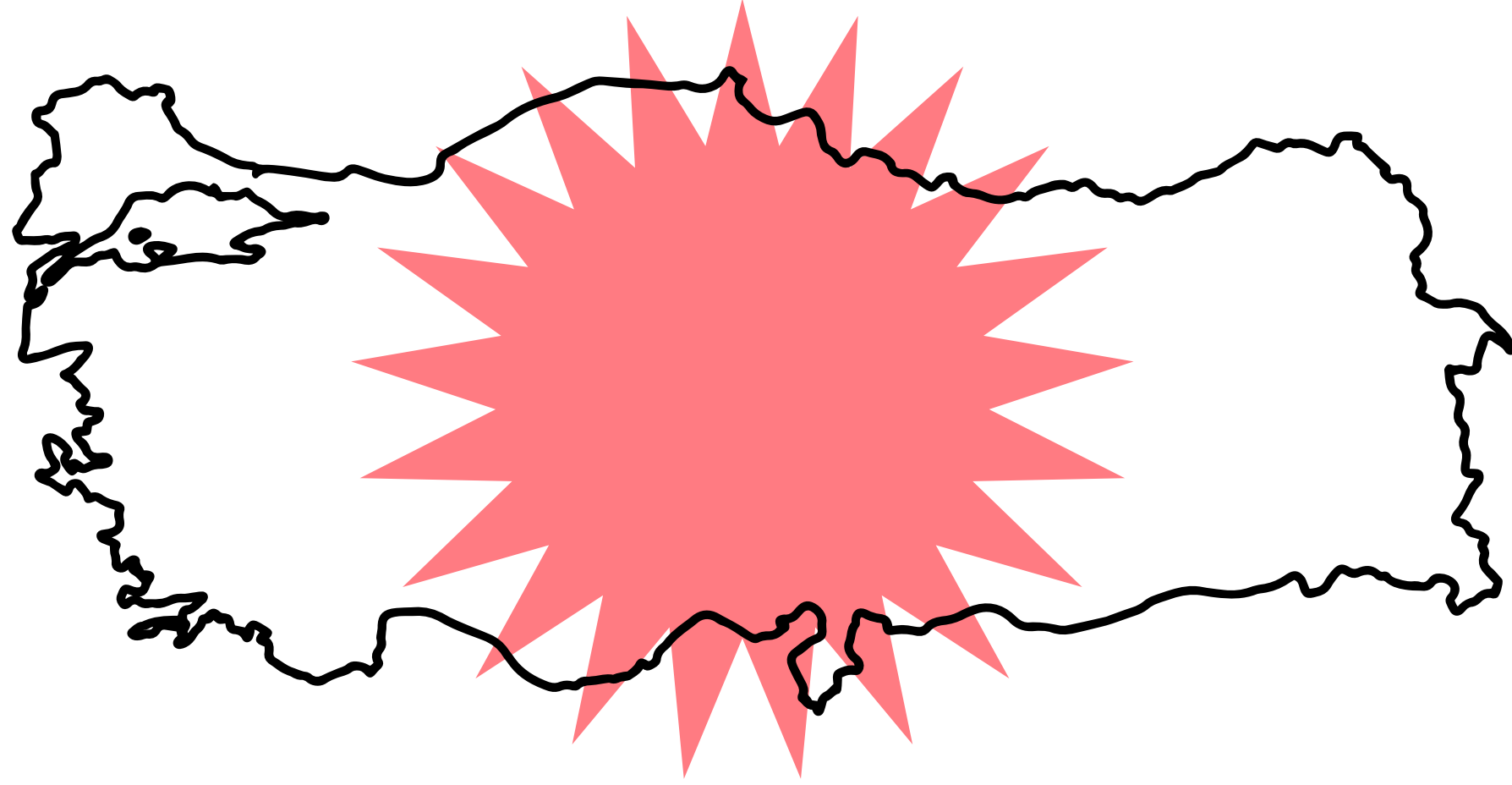
Uyum sağlamak konusunda zorlanacağını söyleyen
bekarların oranı

%56 iken,
bu oran evlilerde

%63 olarak ölçülüyor.

Çocuk sahibi kişiler uyum sağlamak konusunda çocuksuz insanlara kıyasla daha fazla zorlanacağını söylüyor.

ORTADOĞU ANADOLU BÖLGESİ UYUM SAĞLAMA KONUSUNDA DAHA ÇOK ZORLANACAK!

İklim krizinin dünyadaki her bölge ve coğrafyayı kendi iklim şartlarında farklı seviyelerde etkileyeceği öngörülüyor.

Türkiye’de örneklemli bir araştırma gerçekleştirmiş olsak da katılımcıların yaşadığı bölgelere bağlı olarak bir değerlendirme yaptığımızda gerek sosyoekonomik gerekse iklim koşulları açısından dezavantajlı bir bölge olan Ortadoğu Anadolu Bölgesi’nde yaşayan deneklerin uyum sağlamak konusunda daha çok zorlanacağını görüyoruz.

Batı Karadeniz bölgesinde son yıllarda artan olağanüstü doğa olaylarının bölgedeki kırılganlığı artırdığı söylenebilir.

Yerleşim yeri Doğu Karadeniz ve Kuzeydoğu Anadolu bölgesi olan katılımcılar uyum sağlamak konusunda en az zorlanırım diyenler.

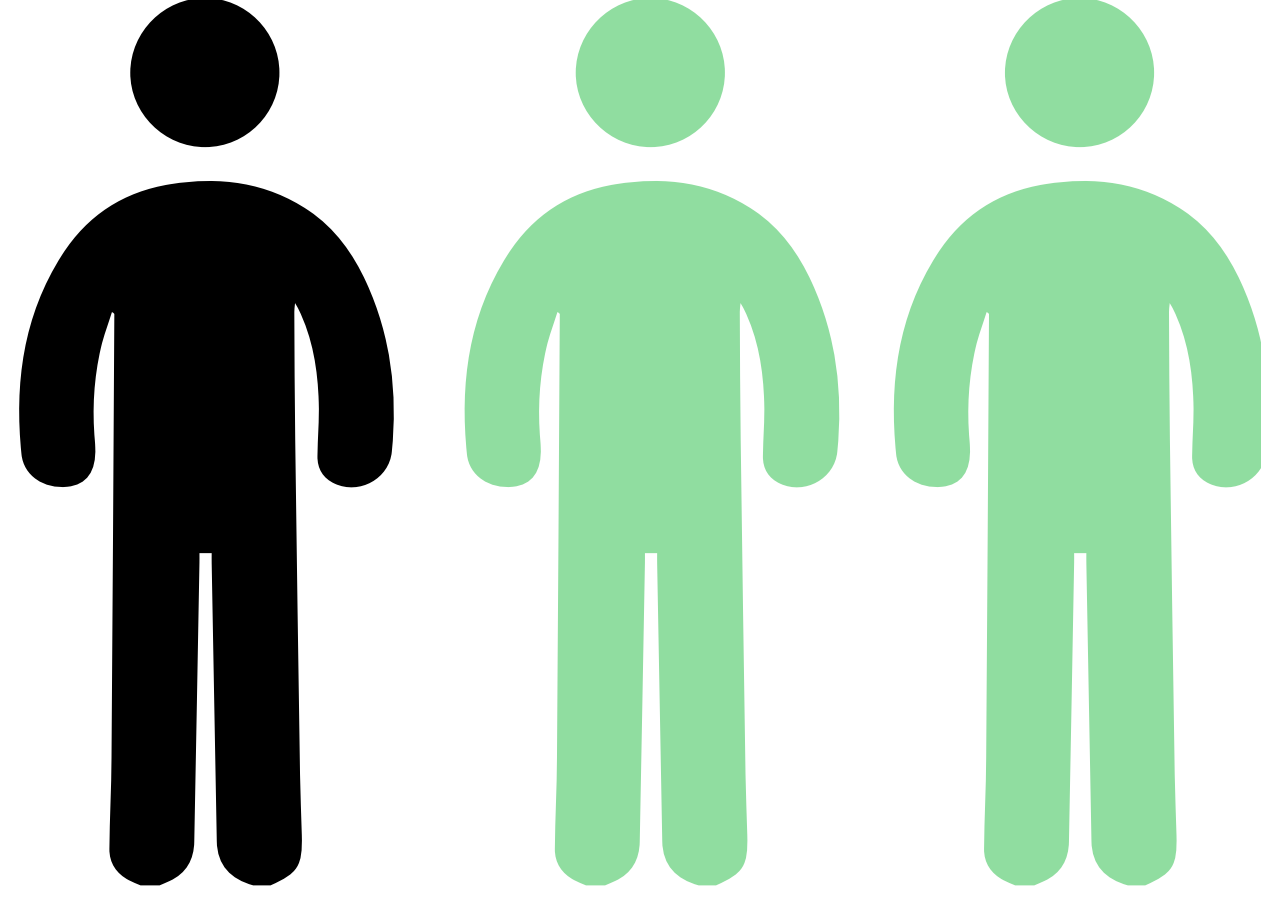
Bu durum bölge halkının zorlayıcı mevcut iklim şartlarına alışmış olması, dayanıklılıklarının artmasıyla açıklanabilir.

DOĞA İLE

İLİŞKİ

yuvam
dünya

Her 3 kişiden 2'si
kendisini doğayla iç içe
ve doğanın bir parçası
olarak görüyor.

Yaş arttıkça doğayla iç içe hissetme hali paralellik gösteriyor. Tüm yaş kümeleri arasında kendisini doğaya en fazla yakın gören grup **51 yaş ve üzeri** insanlar.

Bu yaş grubundaki kişilerin gençlere kıyasla metropolde yaşama oranları daha düşük.

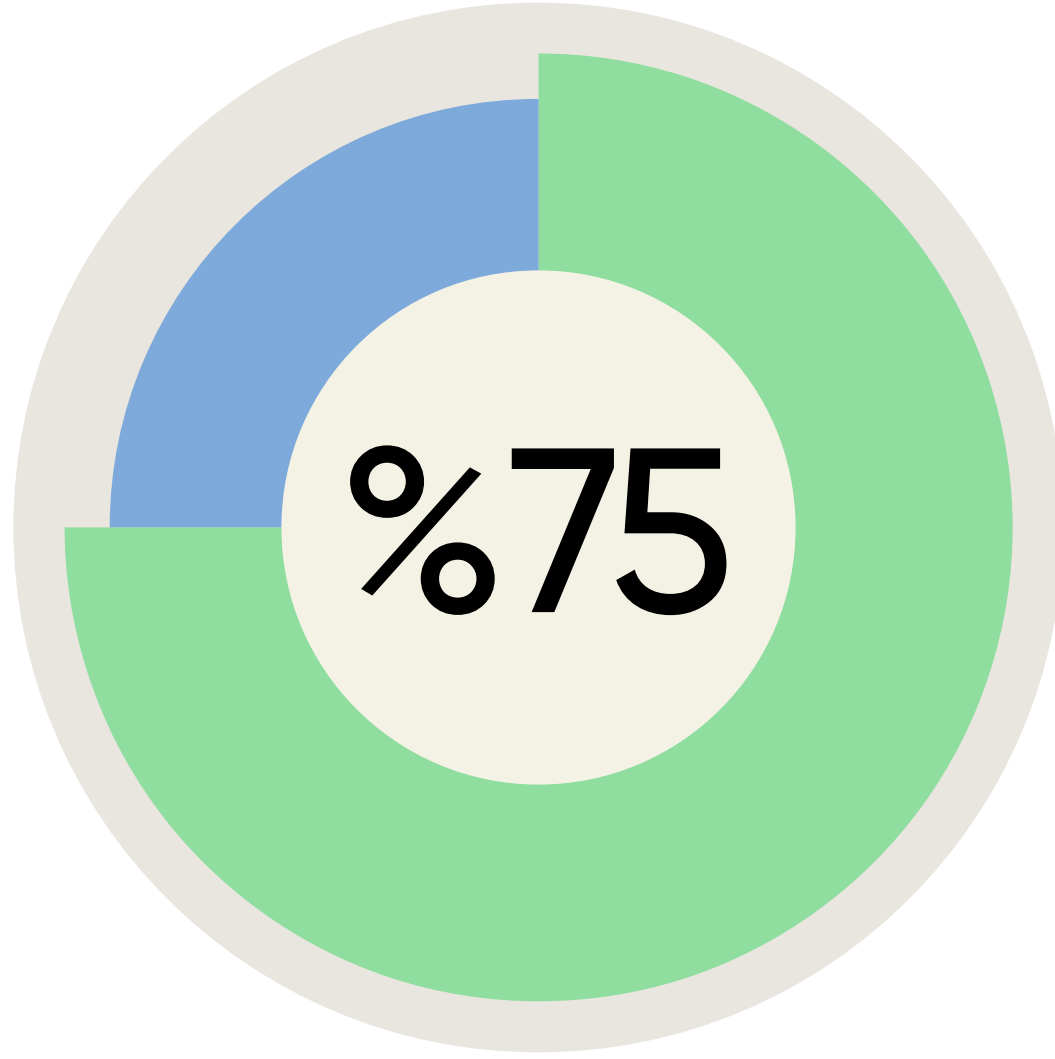

Metropolde yaşayanların da önemli bir kısmının hayatlarının bir bölümünde doğanın daha içinde bir yaşam sürdüğünü de söyleyebiliriz. Bu nedenlerle metropolde doğmuş ve doğanın içinde bulunma ve yaşama fırsatı bulamamış gençlere göre kendilerini doğaya daha yakın hissetmelerini anlayabiliyoruz.

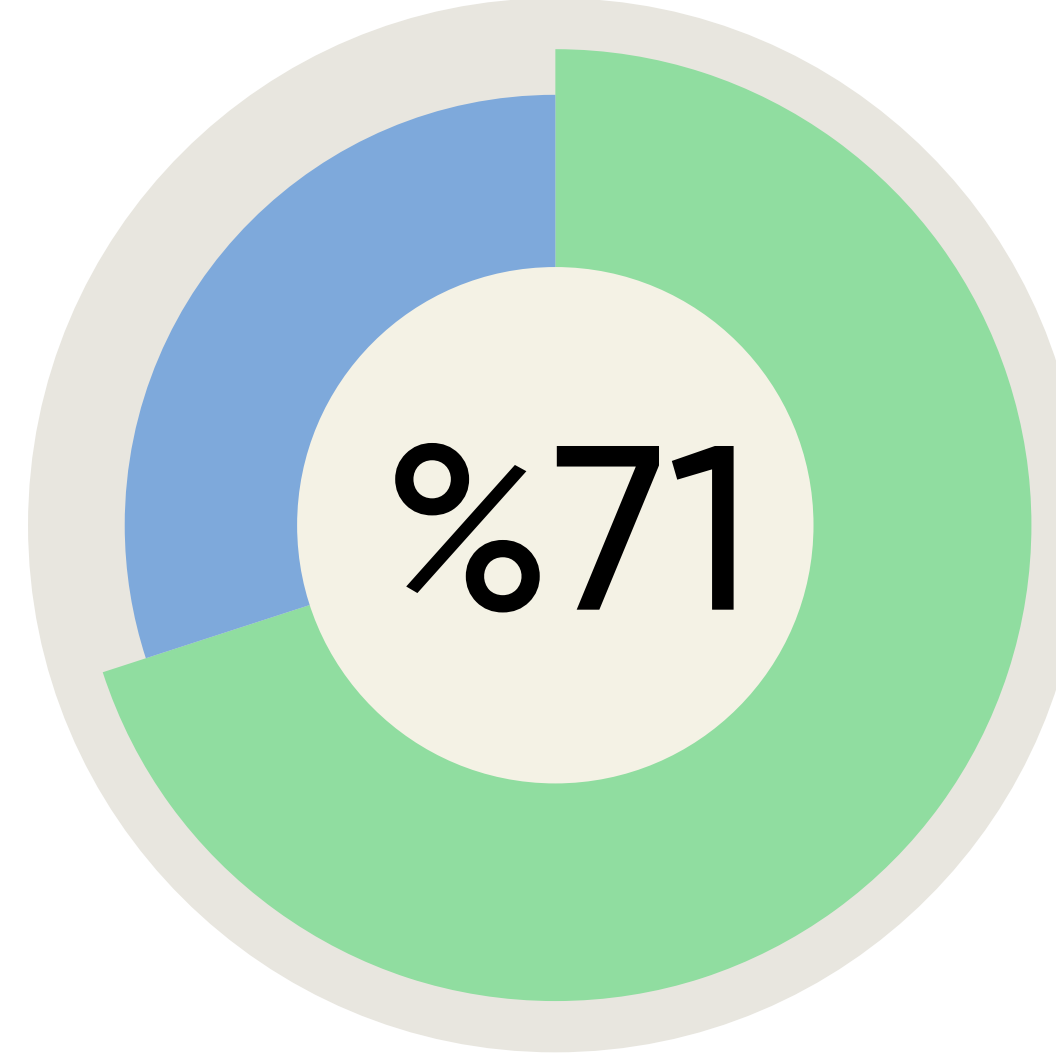
Kırsaldan Metropole Gidildikçe

Doğanın Bir Parçası Gibi Hissetme Hali Azalıyor!

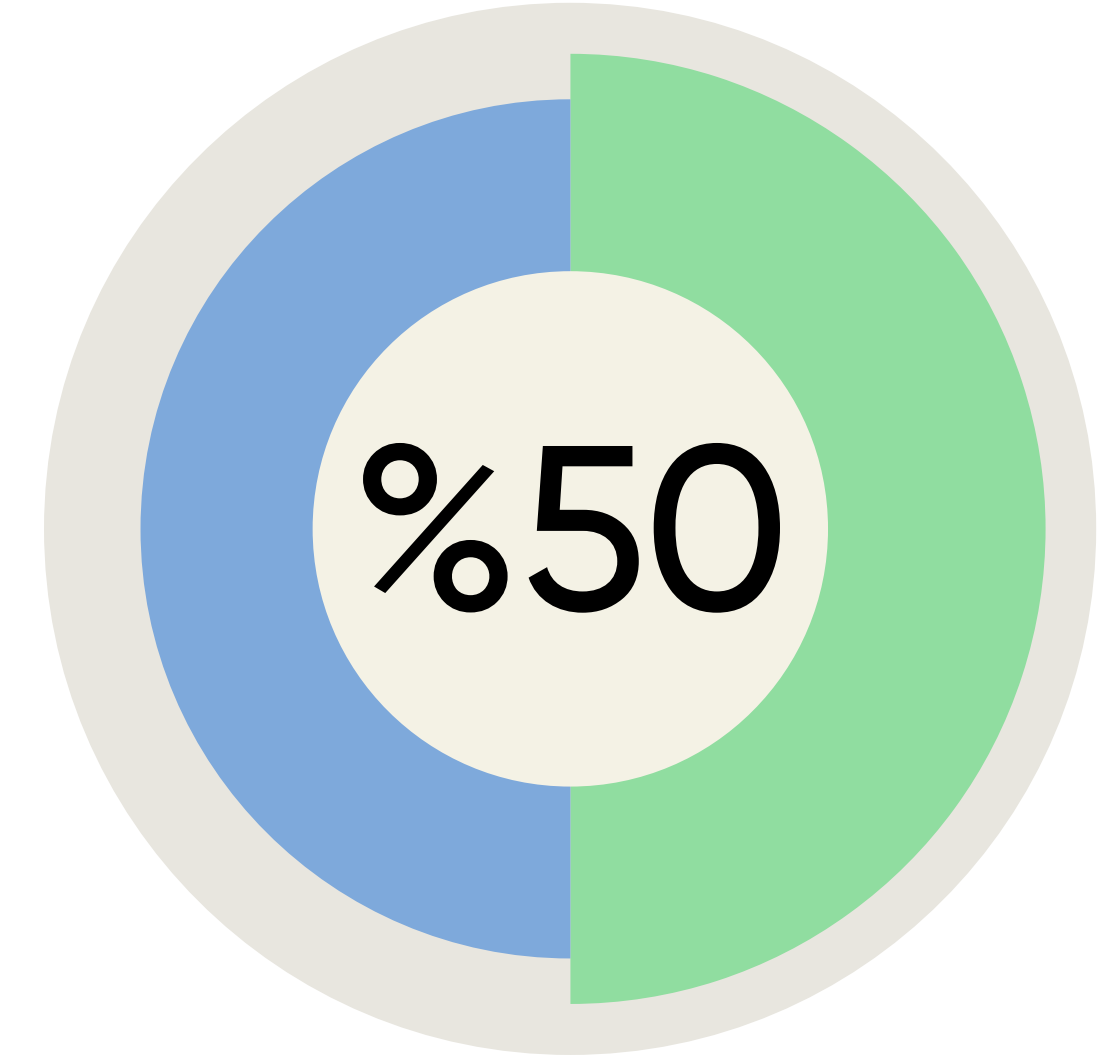
Yerleşim türüne göre değerlendirdiğimizde kırsaldan metropole gittikçe doğayla iç içe ve doğanın bir parçası gibi hissetme halinin azaldığını görüyoruz.

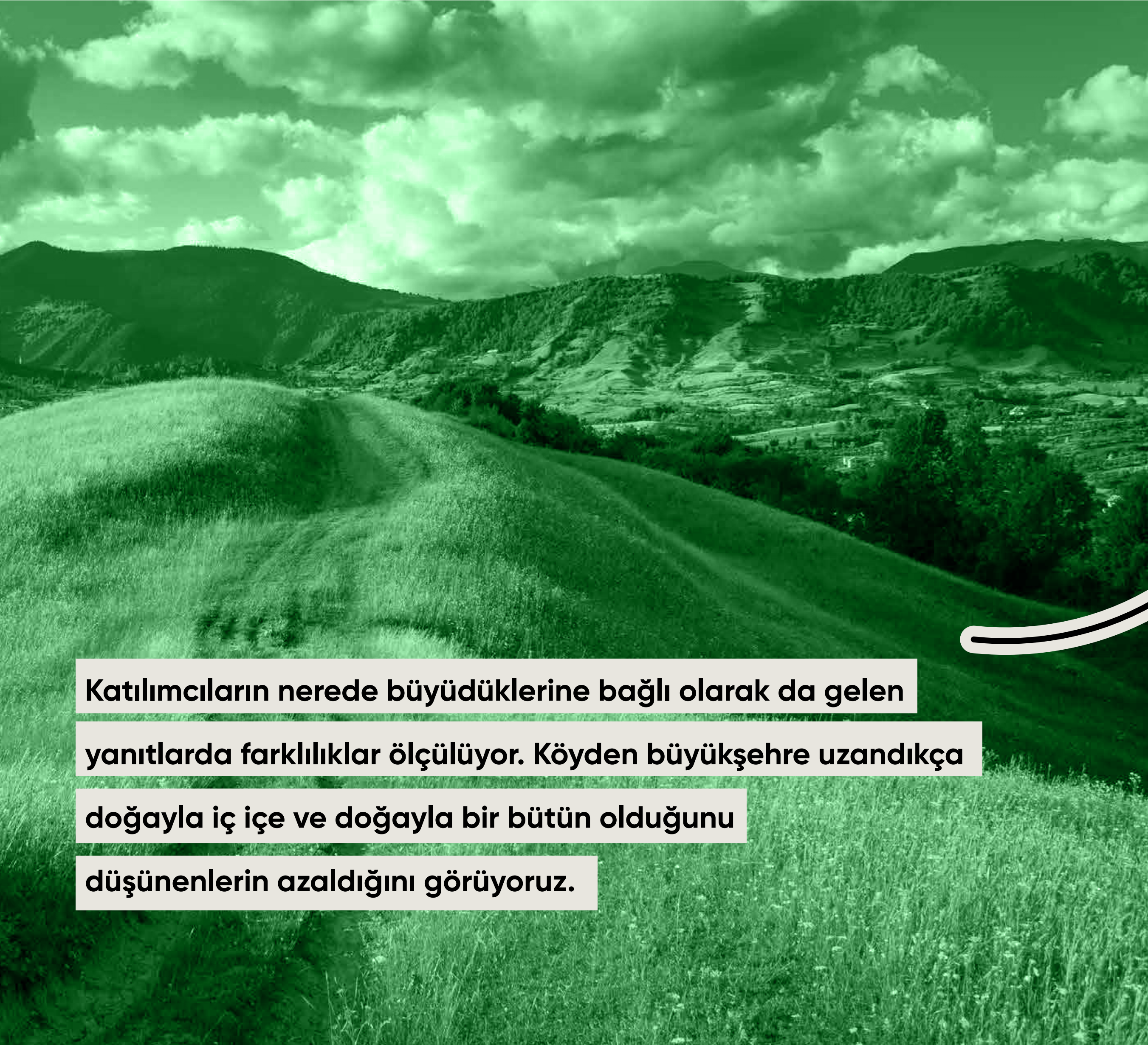
Kırsalda yaşayanların **%75'i** kendini doğayla daha bütün ve birleşmiş halde görüyorken,

bu oran kentte yaşayanlarda **%71,**

metropolde yaşayanlarda **%50** olarak ölçülüyor.

Katılımcıların nerede büyüdüğüne bağlı olarak da gelen
yanıtlarda farklılıklar ölçülüyor. Köyden büyükşehre uzandıkça
doğayla iç içe ve doğayla bir bütün olduğunu
düşünenlerin azaldığını görüyoruz.

Köyde doğanlar
2,9 ortalama ile

Türkiye ortalamasının üzerindeyken
büyükşehirde doğmuş olanların
doğayla iç içe olma hali

2,6 olarak ölçülüyor.

Yanıtlardan anlıyoruz ki doğayla daha yakın ilişkiler kurmanın
önemli bir yolu doğayla temas edebilmek, doğanın içinde
olmayı deneyimlemekle ilgili. Metropolde yaşayan insanlar için
artık bu imkânı bulmak kolay değil. Şehir hayatı, insana
doğada olabileceği fiziksel imkânları sağlayamadığı için onun
doğa ile yakın ilişki kurmasının da önünde bir engel diyebiliriz.

Ayrıca doğa ile iç içe olduğunu hissedenler ile geleceğe dair
umut besleyenler arasında bir korelasyon bulunuyor.

EKO-ANKSİYETE

İKLİM KRİZİ NEDENİYLE OLUŞAN TOPLUMSAL ENDİŞE YILDAN YILA ARTIŞ GÖSTERİYOR!

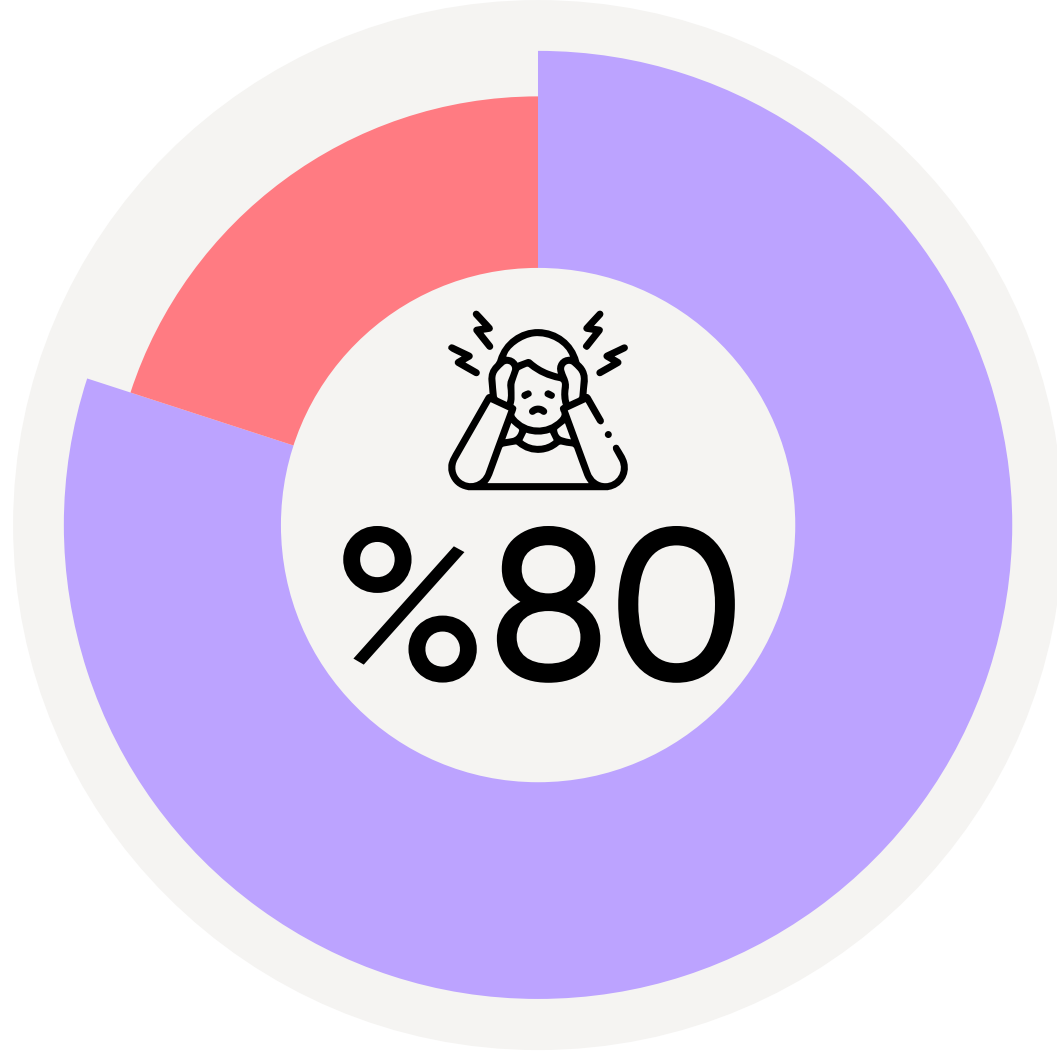
İklim değişikliğine dair ülkeden ülkeye, bireyden bireye farklılaşan duygusal yaklaşımlar söz konusu. Aslında bu duyguların en baskın ve yaygın olanı endişe olarak öne çıkıyor. Eko-anksiyete olarak da tanımlanan bu hal iklim değişikliği, çevre felaketleri ve ekolojik krizler gibi sorunlar yüzünden süregelen bir endişe ve kaygılı olmak anlamına geliyor.

Yapılan son çalışmalarda bireylerin endişenin ötesinde veya yanında farklı duygu halleriyle de başa çıkmaya çalıştıkları gözlemlendi.

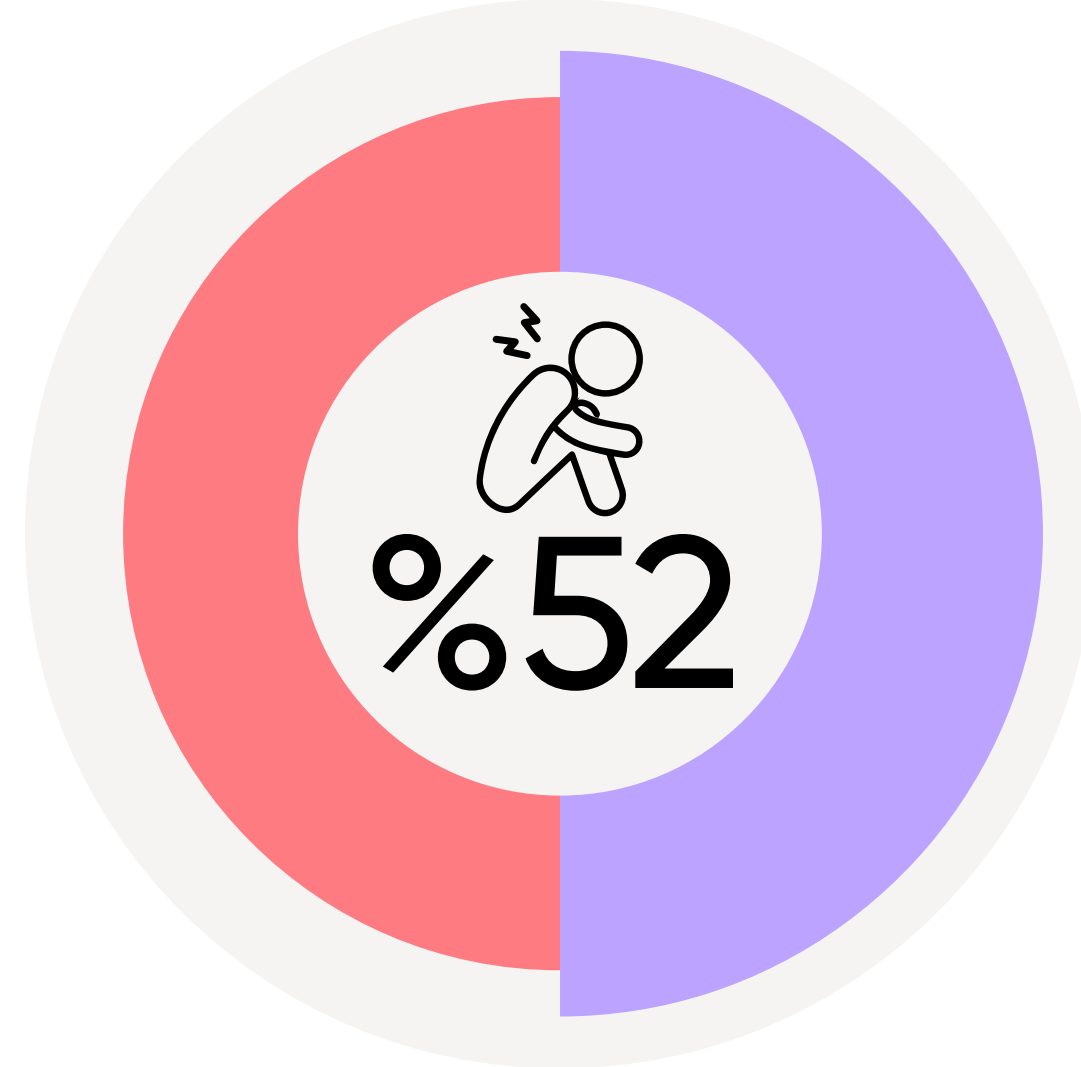
Geniş kapsamlı ele alındığında

**korku
kızgınlık
tükenmişlik
çaresizlik
üzüntü
umut
stres
inkâr
sorumluluk
endişe**

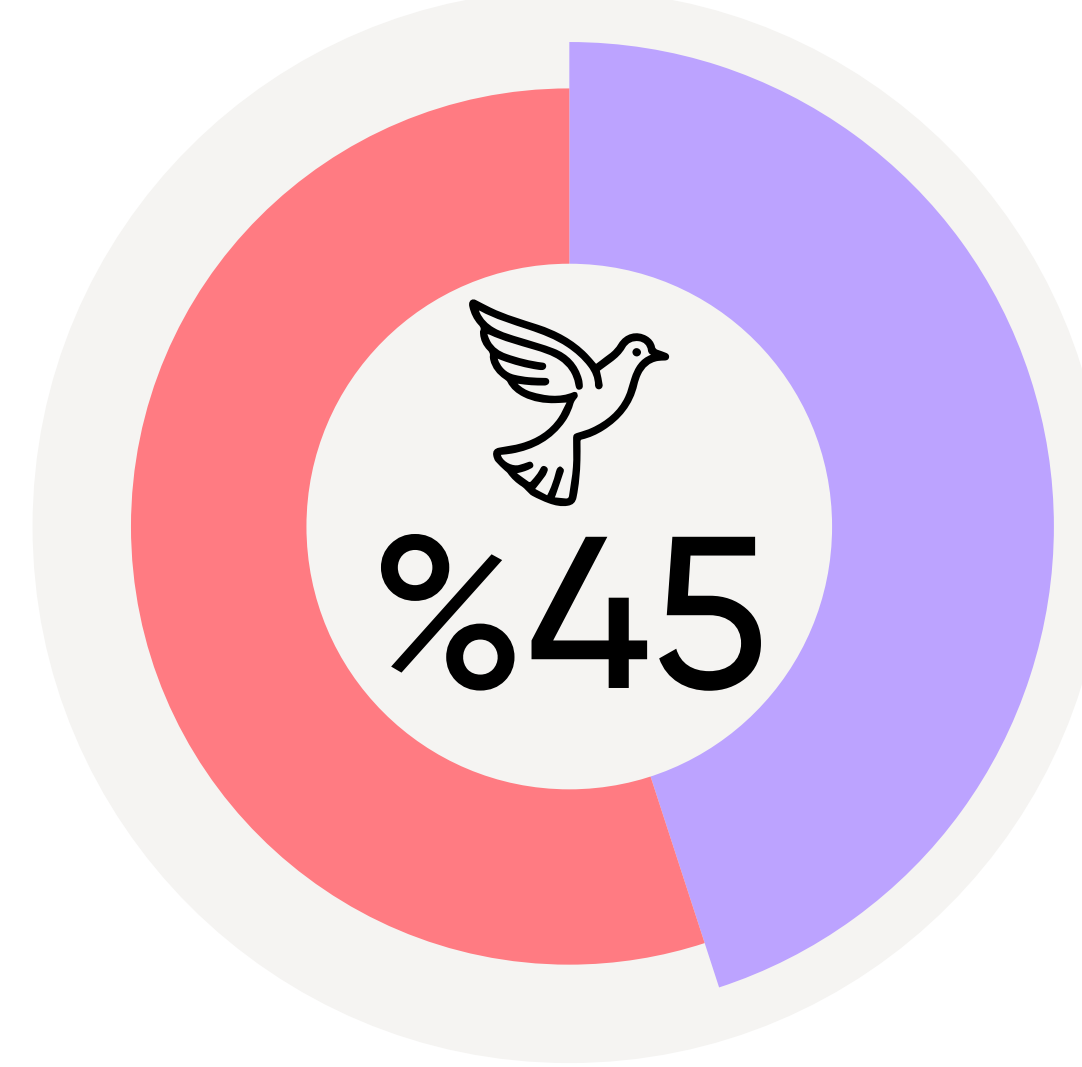
gibi duyguların etrafında
ölçümler yapılmıştır.

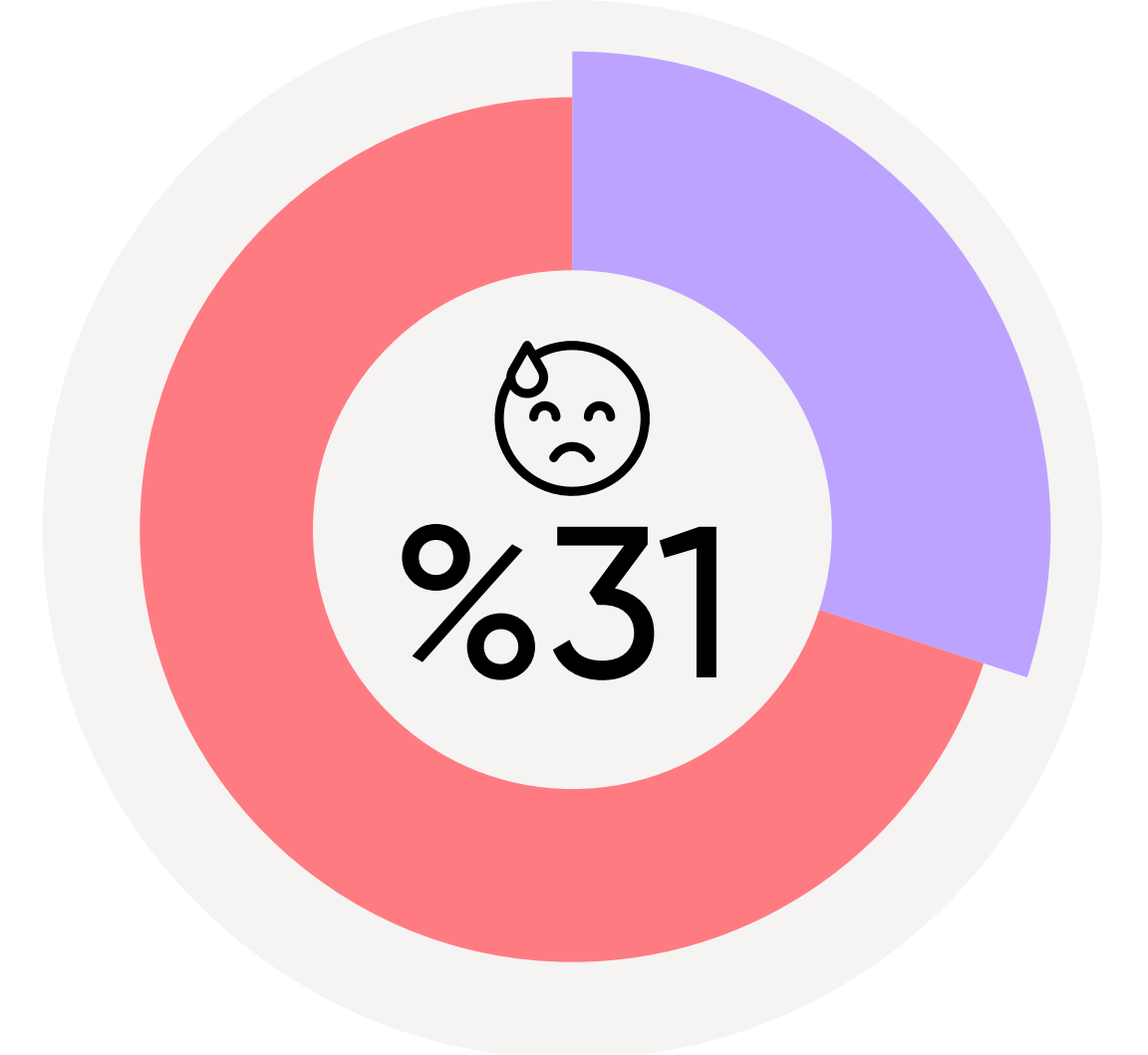
Katılımcıların %80'i
iklim krizi konusunda
endişeli,

%52'si
çaresiz,

%45'i
umutlu,

%31'i de
sorumlu hissediyor.

Ortalamalar üzerinden iklim krizi konusunda **3,3 puan ile* endişe en öne çıkan hissiyat oldu.** Bu dört duygudan endişe ve çaresizliğin yüksek, sorumluluğun da bir o kadar düşük olması iklim değişikliğine dair bireylerin sorumluluk hissetmediği sonucuna ulaşabiliriz.

KADINLAR İKLİM KRİZİ KONUSUNDA ERKEKLERE KİYASLA DAHA ENDİŞELİLER.

İklim krizi ve sonuçlarını ciddiye alan kişilerin endişe seviyeleri, ciddiye almayanlara göre çok daha yüksek.

Ciddiye
alıyorum
diyenlerin
endişe
seviyeleri
3,7 iken

Ciddiye
almıyorum
diyenlerin **2,2.**

KADINLAR İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KONUSUNDA ERKEKLERE KİYASLA DAHA FAZLA KENDİNİ SORUMLU TUTUYOR!

Yaş arttıkça iklim değişikliği konusunda sorumluluk hissetme oranı azalıyor.

Gençler iklim değişikliği ve sonuçları konusunda daha sorumlu hissediyor.

EĞİTİM SEVİYESİ ARTTIKÇA KENDİNİ SORUMLU TUTMA HİSSİ ARTIYOR!

İklim değişikliğine dair sorumlu hissetme konusuna büyüyen yere göre incelediğimizde köyde büyüyenlerin en az sorumluluk hissettiğini gözlemliyoruz.

Bunu büyükşehir ve şehirde büyüyenler takip ediyor.

Çalışma durumunda en az sorumluluk hissedenler emekliler. **En fazla sorumluluk hissedenler ise öğrenciler.**

Öğrenciler çoğunlukla gençlerden ve eğitilmiş kesimden oluştuğu ve gençlerin/eğitilmişlerin sorumlu hissetme seviyesi daha yüksek olduğu için öğrencilerin daha fazla sorumluluk hissetmesi oldukça tahmin edilebilir.

Aylık hane geliri arttıkça sorumluluk hissetme durumu da artıyor.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KONUSUNDA ÇARESİZ HİSSETTİĞİNİ SÖYLEYEN KADINLARIN ORANI, ERKEKLERDEN DAHA FAZLA!

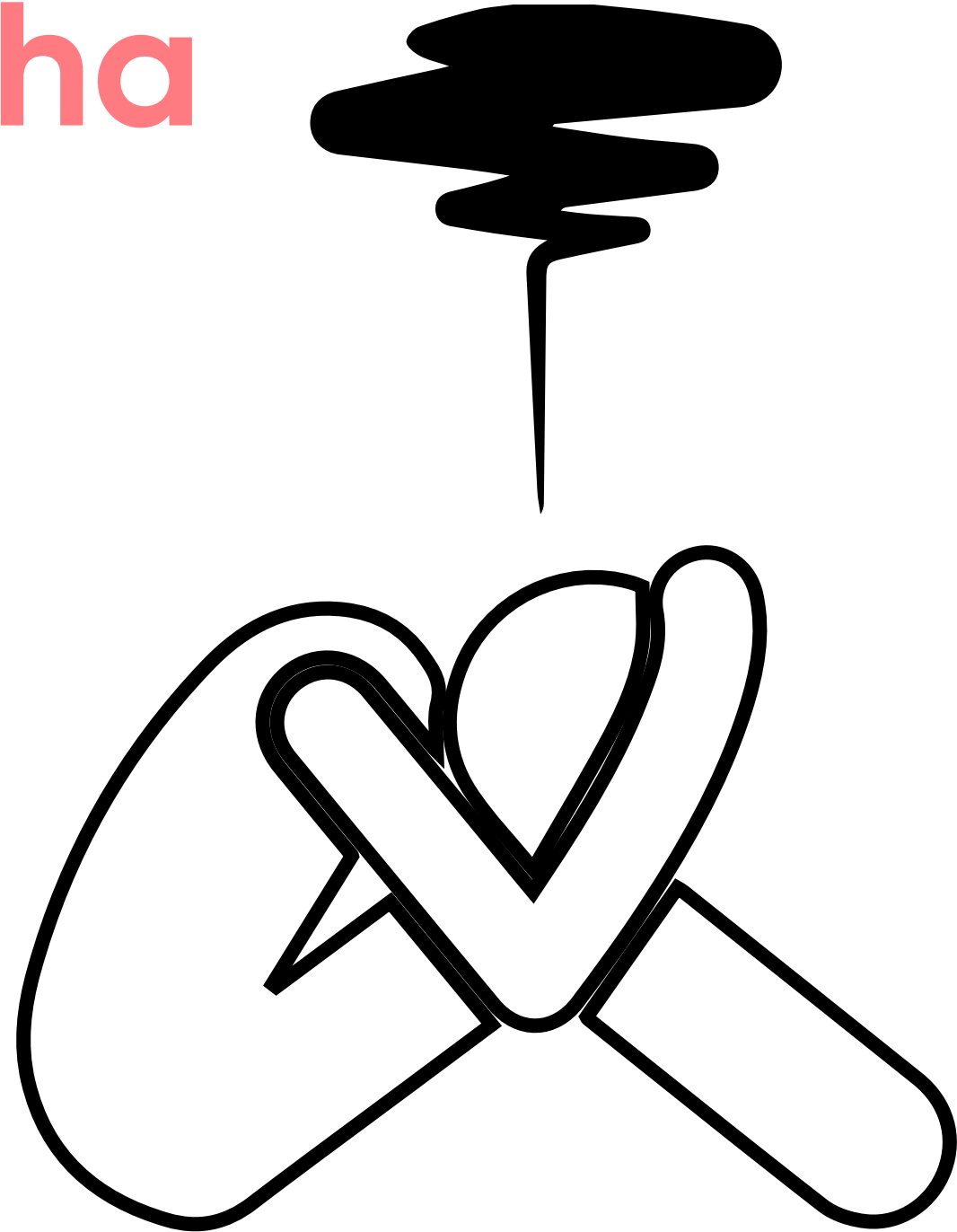
Beyaz yaka çalışanların tüm çalışma kümeleri arasında kendisini en az çaresiz hisseden grup olduğunu görüyoruz.

Çaresiz hissedenler arasında en öne çıkan küme işsizler, onları öğrenciler ve ev kadınları takip ediyor.

Çaresizlik hissine verilen yanıtlar, sosyoekonomik statü ve yaşam dönemiyle ilişkili sonuçlar üretmiş görünüyor.

15-17 yaş aralığındaki
gençler diğer tüm
yaş kümelerine
kıyasla daha
umutsuz!

Üniversite seviyesinde kişiler, lise ve lise altı eğitim seviyesindeki kişilere göre **daha umutsuz**.

Büyüyen yere göre **metropolleşme arttıkça umutsuzluk artıyor**.

Emekliler ve ev kadınları, **en fazla umutlu olan** iki küme.

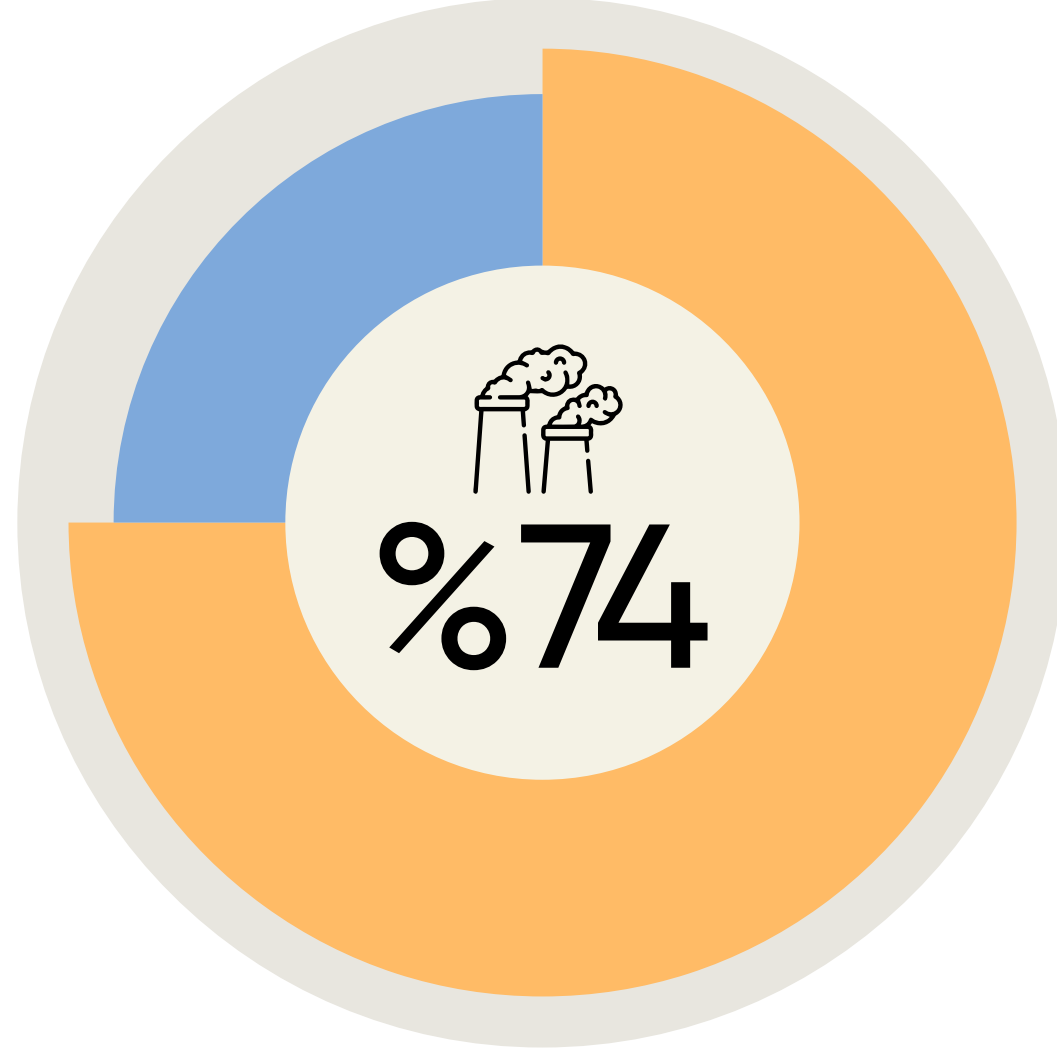
Öğrenci ve işsizler tüm çalışma kümeleri içinde **en umutsuz olan** iki küme.

İklim değişikliği konusunda daha fazla umutlu hissedilen insanların davranışlarını doğayı gözeterek değiştirmiş kişiler olduğunu görüyoruz.

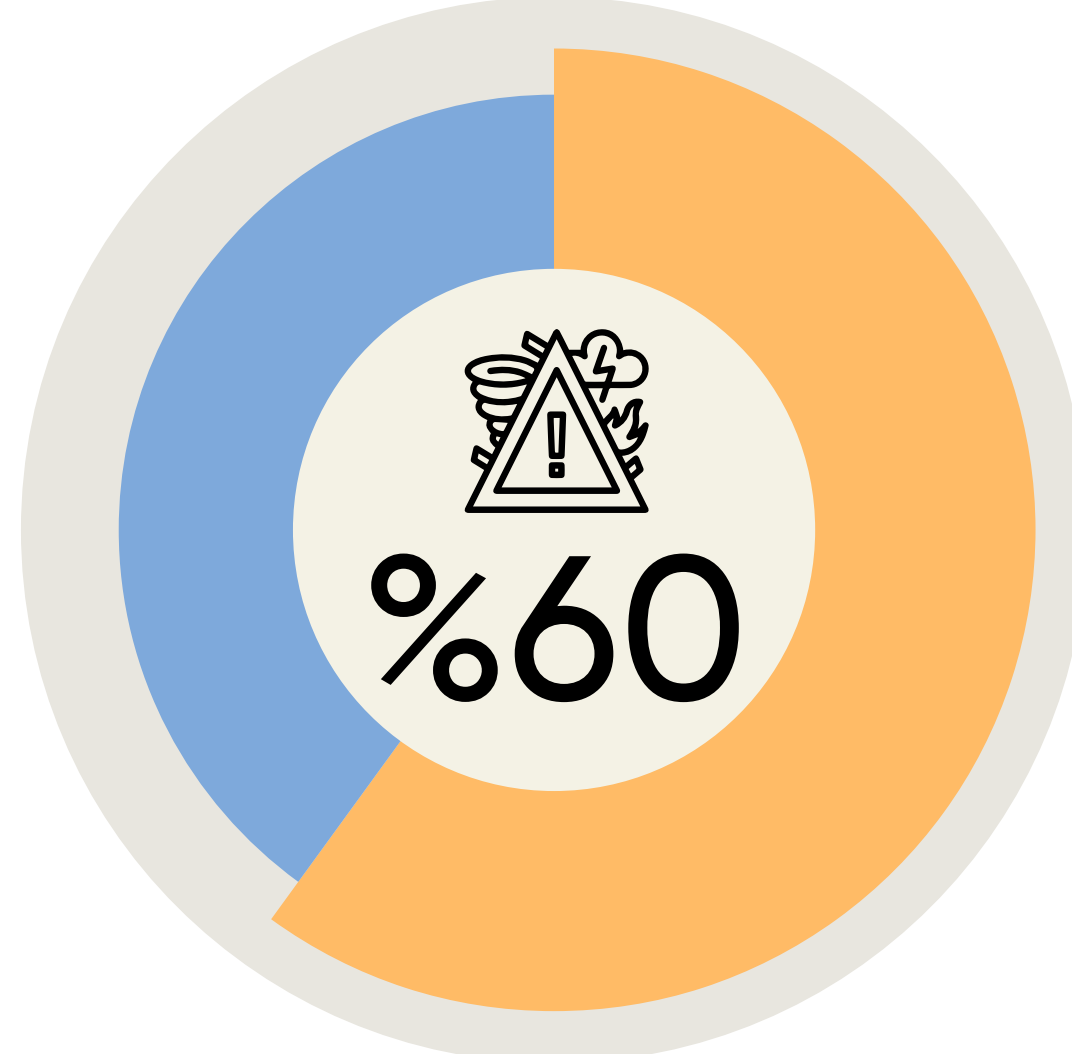
Çevreye duyarlı markaların ürünlerini tercih ettiğini söyleyenler içinde **umutlu olanların puanı 2,5 iken, yapmayanlarda bu puan 2,1.***

ARAŞTIRMANIN TEMEL BULGULARI

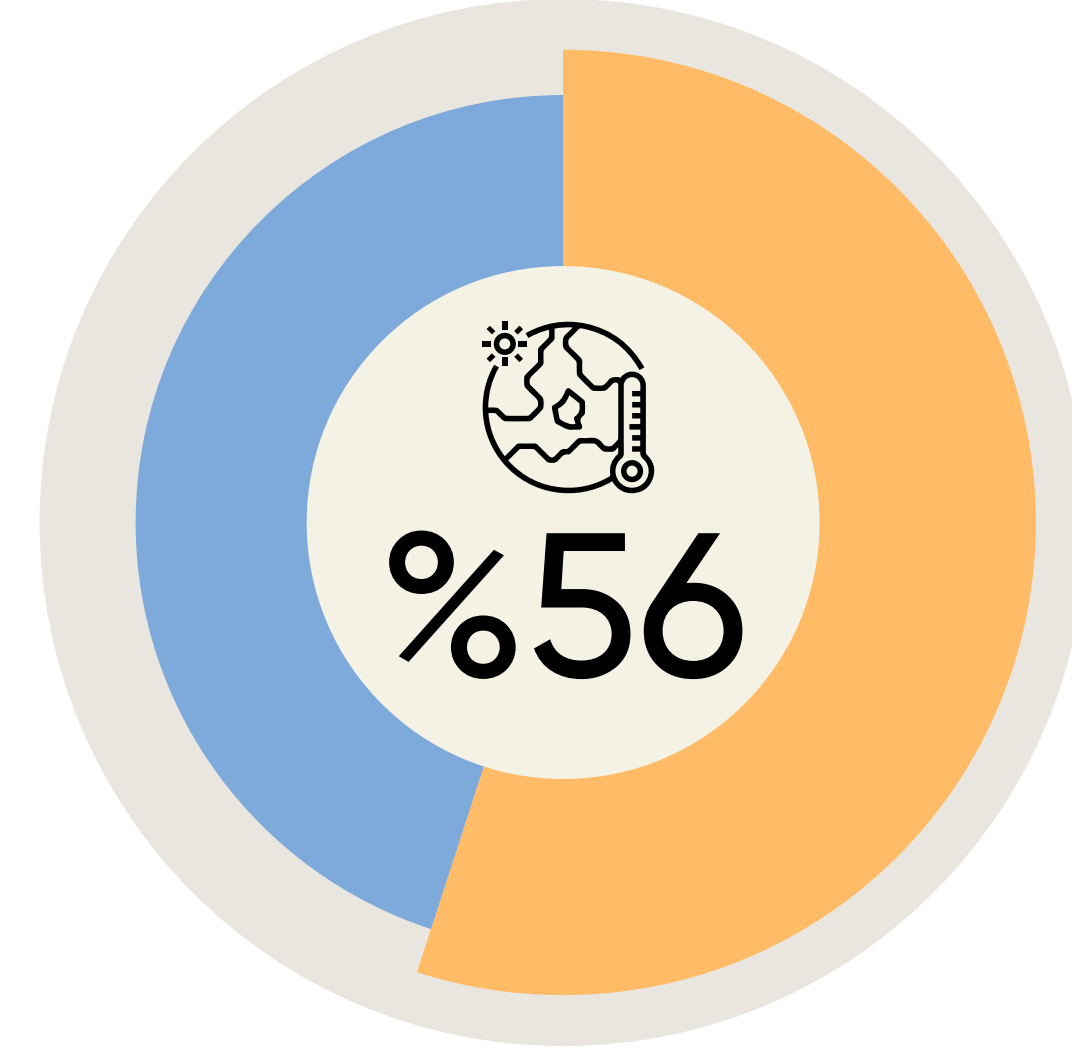
İklim kriziyle en çok ilişkilendirilen öncelikli iki konu sırasıyla

%74 ile
Hava Kirliliği

%60 ile
Orman Yangını,
Sel ve Kuraklık gibi afetler.

Olağan dışı mevsim olaylarının
çoğaldığını söyleyenlerin oranı
ise **%56**.

Hava kirliliği ve iklim değişikliğinin nedeni çoğunlukla bizim yaktığımız kömür, petrol ve doğal gazdır.
Bu fosil yakıtları yakmayı bırakacak olursak hem hava kirliliğini hem de iklim krizini önlemiş oluruz.
Ama bunun ötesinde hava kirliliği ve iklim krizinin arasında bir sebep sonuç ilişkisi yoktur, sadece ikisinin de kaynağı aynıdır.

yuvam^o
dünya

KONDA
— ARAŞTIRMA VE DANIŞMANLIK

innovance